

PROGRAM WHO ELIMINACJI ODRY/ RÓŻYCZKI

PROGRAM

- w 2001 roku na spotkaniu Europejskiego Biura Regionalnego Światowej Organizacji Zdrowia w Kopenhadze opracowano strategiczny plan osiągnięcia przerwania transmisji wirusa odry i potwierdzenie jego eliminacji we wszystkich 51 krajach Regionu Europejskiego w terminie do 2010 roku. Strategia eliminacji odry obejmuje:
- 1. Rejestrowanie i zgłaszanie podejrzeń przypadków odry i różyczki, zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
- 2. Wprowadzenie potwierdzeń laboratoryjnych każdego podejrzenia o zachorowanie na odrę/różyczkę. Zgodnie z wymaganiami, badaniem potwierdzającym jest wykrycie w surowicy chorego swoistych dla wirusa przeciwciał w klasie IgM.
- 3. Ustalenie szczepów krążących na danym terenie i klasyfikacja przypadków zachorowań na odrę/różyczkę jako wywołanych szczepem rodzimym, względnie szczepem zawleczonym. Wymaga to zastosowania metod izolacji tych wirusów w systemie hodowli komórkowych lub wykrycie ich genomów w materiale klinicznym, a następnie ich genotypowania. Za szczep rodzimy przyjmuje się taki szczep, który krąży na danym terenie powyżej 12 miesięcy.

www.pzh.gov.pl

Instrukcja pobierania próbek w celu izolacji wirusów odry/różyczki

- Materiał należy pobrać we wczesnym okresie choroby, **w ciągu 1 – 6 dni od wystąpienia wysypki** (w czasie pierwszego kontaktu chorego z lekarzem). W późniejszym okresie prawdopodobieństwo izolacji wirusa gwałtownie spada.
- Materiałem do badania może być:
 1. wymaz z gardła
 2. mocza
 3. krew pełna pobrana na EDTA

www.pzh.gov.pl

Instrukcja pobierania próbek w celu izolacji wirusów odry/różyczki

• Wymaz z gardła:

1. Sterylną wymazówką silnie potrzeć ujście nosogardzieli i gardła.
 2. Wymazówkę należy umieścić w jałowej probówce z zakrętką, zawierającą 0.5 ml do 1.0 ml jałowego podłoża do transportu: roztwór soli fizjologicznej lub buforowany roztwór soli fizjologicznej (PBS) lub płyn Hanks'a. Stosowanie innych podłoży transportowych, np. bakteriologicznych, uniemożliwia wykonanie badań wirusologicznych.
 3. Probówkę należy opisać i próbki przestać do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH w ciągu 48 godzin od pobrania, umieszczone na lodzie w celu zapewnienia temperatury 4-8o C.
- Nie zamrażać !!!

www.pzh.gov.pl

Instrukcja pobierania próbek w celu izolacji wirusów odry/różyczki

• Mocz:

1. Do jałowego pojemnika należy pobrać poranny mocz, około 10-50 ml.
 2. Próbkę moczu umieścić na lodzie, aby zapewnić temp. 4-8 o C i w ciągu 24 godzin od pobrania należy dostarczyć do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH
- Nie zamrażać !!!

• Krew:

1. Należy pobrać co najmniej 5 ml krwi do probówki zawierającej EDTA i kilkakrotnie odwracać probówkę, by uniknąć utworzenia skrzepu.
 2. Krew należy jak najszybciej wystać do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH, w temp 4-8 o C.
- Nie zamrażać!!!

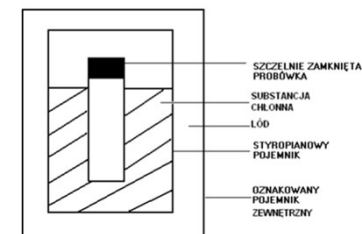
www.pzh.gov.pl

Instrukcja przesyłania próbek w kierunku diagnostyki serologicznej

- Obecność swoistych przeciwciał w klasie IgM w surowicy pacjenta wskazuje na aktualne lub ostatnio przebyte zakażenie wirusem odry lub różyczki.
- Badanie serologiczne wykonuje się metodą ELISA. Swoiste dla wirusa odry lub różyczki przeciwciała klasy IgM pojawiają się w ciągu kilku dni od czasu wystąpienia wysypki i zanikają po około 3 - 5 miesiącach.
- Materiał kliniczny powinien być pobrany po upływie 7 dni od pojawieniu się wysypki, ponieważ po tym czasie istnieje pewność, że przeciwciała w klasie IgM osiągają wykrywalny poziom. Jeżeli próbka została pobrana wcześniej i otrzymano ujemny lub wątpliwy wynik oznaczenia, badanie należy powtórzyć z próbką pobraną we właściwym terminie.
- Surowicę bez hemolizy, w ilości powyżej 1 ml, należy przesać w jałowej, szczelnie zamykanej probówce. Do 48 godzin próbki można przechowywać i transportować w temperaturze pokojowej, najlepiej jednak warunkach chłodni (4-8o C). Jeżeli próbka będzie przechowywana powyżej 48 godzin należy ją zamrozić i transportować w warunkach uniemożliwiających rozmrożenie. Jeżeli jest przesyłana krew pełna (skrzep + surowica), wówczas należy ją dostarczyć do laboratorium bezzwłocznie w ciągu 2 godzin od momentu pobrania. Pełnej krwi nie wolno zamrażać!!!

www.pzh.gov.pl

SCHEMAT PAKOWANIA PRÓBEK DO TRANSPORTU

UWAGA: Schłodzoną probówkę z materiałem do badań przed zapakowaniem należy zewnętrznie zdezynfekować.

Adres:
Zakład Wirusologii NIZP-PZH
ul. Chocimska 24
00 - 791 Warszawa

tel.: (22) 54 21 230
fax: (22) 54 21 385
e-mail: wiruspzh@pzh.gov.pl

www.pzh.gov.pl